

Vleesprijs en stabiel

Wereldwijd meer vraag naar rundvlees door toenemende consumptie

Vlees uit Zuid-Amerika overspoelt niet alleen ons land, maar heel Europa. Toch blijkt deze invasie mee te vallen en vormt ze geen bedreiging voor de vleesprijzen. In tegendeel, die zullen de komende jaren op niveau blijven of zelfs wat stijgen. De 25 EU-landen zijn en blijven netto-importeur.

Nu de vleesprijzen de goede kant opgaan, komen er steeds meer berichten over vlees uit Zuid-Amerika. Goedkoop vlees. 'Het vlees vult gewoon een gat tussen vraag en aanbod', reageert Claus Deblitz, onderzoeker bij IFCN, International Farm Comparison Network dat in Duitsland gevestigd is en technische en financiële kengetallen van vleesveebedrijven wereldwijd vergelijkt. Hij redeneert vanuit Europees perspectief. De 25 landen binnen de EU vormen een soort beschermde, gesloten markt waarin toch meer vlees geconsumeerd wordt dan geproduceerd. Deblitz staft zijn conclusies met cijfers van het FAO, de organisatie voor voedsel en landbouw in de Verenigde Naties. De productie van rundvlees komt op ongeveer 7,9 miljoen ton, terwijl de consumptie rond de 8,2 miljoen ton ligt. 'We zijn en blijven netto-importeur.'

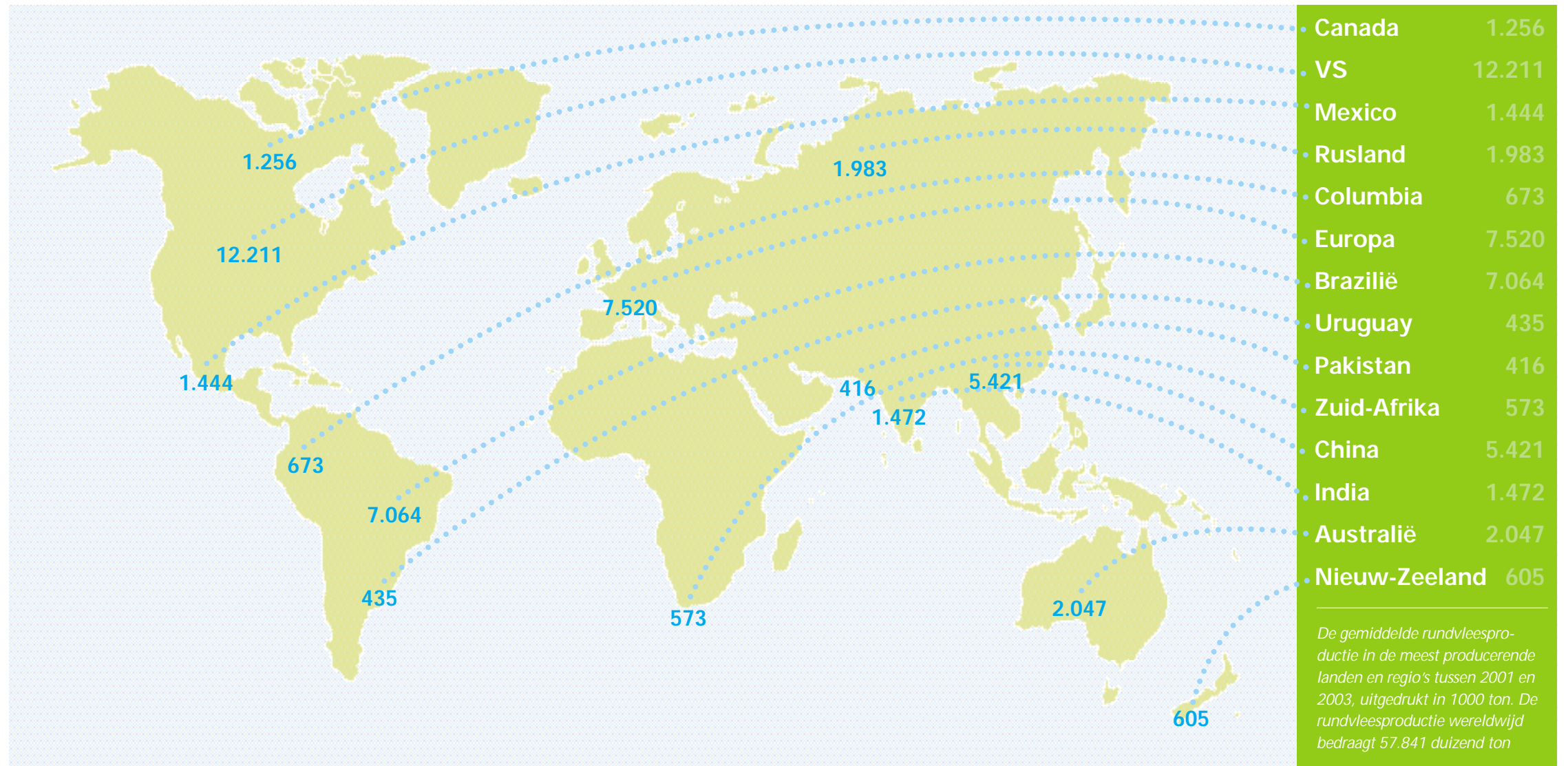
Claus Deblitz: 'Met het toenemen van de welvaart neemt ook de vleesconsumptie toe'

Voor de toekomst verandert er volgens Deblitz weinig. 'Het lijkt erop dat Europa tot 2012, 2014 netto-importeur blijft, dus er blijft een gat.' Waarom wordt in heel Europa dan toch de discussie gevoerd over de grote vleesimport van over de oceaan?

In 2003 was het gat groter en wellicht in 2004 ook. De vee-stapel in de EU wordt langzaam kleiner, in 2004 daalde de populatie weer met 1,7 procent. Hij relateert: 'De import van rundvlees in de EU-25 heeft slechts een klein belang. Grofweg zo'n 300.000 ton. Dat lijkt veel, maar het komt neer op 2 procent; dat is niks.' De invloed van deze import op de Europese prijzen is volgens Deblitz verwaarloosbaar. 'De prijzen voor rundvlees blijven de komende jaren stabiel en zullen wellicht licht stijgen.'

Markt dynamischer

De Europese Unie staat voor een grote landbouwhervorming. Dat maakt vleesveehouders onzeker, weet ook de Fransman Patrick Sarzeaud, die daarin de verklaring zoekt voor de onrust

rond Zuid-Amerikaans vlees. 'Men is erg afwachtend over wat de ont koppeling zal brengen en daarom zeer gespist op alles wat er in de wereld gebeurt.' De onderzoeker van het Institut de L'Élevage ziet in zijn land geen onrust over de import. 'We hebben deze import gewoon nodig voor de consumptie, we voelen dat niet als concurrentie.' De interne Franse markt is sterk gericht op de consumptie van uitstootkoeien terwijl de broutards vooral naar Italië en Spanje verdwijnen. 'Als het vlees uit Zuid-Amerika in competitie gaat met bijvoorbeeld het Italiaanse product, ligt de zaak heel anders. De basis van het Italiaanse vlees komt namelijk uit Frankrijk. Daar zou de Franse veehouder last van krijgen.' In Ierland vult het Zuid-Amerikaanse vlees vooral de vraag bij cateraars. Met name in de zomerperiode is de import groter. De Ier-

se veehouders zijn minder gerust op het vlees dat uit Zuid-Amerika binnenkomt, maar dan niet zozeer wat betreft de binnenlandse markt. 'We zijn zelf ook een exporterend land dat vlees wil verkopen en we moeten de competitie in het buitenland aangaan met het goedkopere vlees uit Zuid-Amerika', nuanceert Mark Zeig, exportmanager bij Bord Bia, terwijl hij ook meteen het verschil in marktsegment noemt. 'Zuid-Amerika zit vooral aan het onder eind met de lagere prijzen, zeg maar het industrievlees dat in allerlei producten wordt verwerkt. Daarbij is de herkomst minder belangrijk.' In dat segment heeft het volgens Zeig overigens wel invloed op de prijs. 'Het Ierse rundvlees heeft een goed imago en dat betaalt zich uit. Wij richten ons op het topsegment van horeca en gebruikers. De traceerbaarheid speelt een

belangrijke rol en daar staat ook een hogere prijs tegenover.' Daarbij noemt hij als voordeel dat Ierland als collega-Europees land het vlees verkoopt. 'We komen van hetzelfde continent en daarmee heeft het een meer betrouwbaar imago.' Zeig ziet overigens de importen van vlees uit Zuid-Amerika als een kans. 'Er is blijkbaar een gat, daar zouden de Ieren ook in kunnen springen.' Deblitz onderschrijft dat de landbouwhervormingen de markt dynamischer zullen maken, inclusief prijsveranderingen. Twee derde van de vleesproductie van de 25 landen binnen Europa gaat helemaal ontkoppeld worden. Het maakt dus niet meer uit of een veehouder dieren houdt of niet, de premie komt toch binnen in de vorm van hectaretoeslagen die Deblitz inschat op zo'n 300 euro per hectare. Het betekent dat de vleesproductie

Zuid-Amerika heeft grote aantallen uniforme kwaliteit

Importeur Jack van Messel uit Rotterdam verhandelt zo'n 1000 ton vlees per jaar, afkomstig uit Zuid-Amerika. Hij voorspelt een grotere vraag. 'Als de mensen in China 100 gram per dag meer gaan eten maalt 1,3 miljard mensen dan is er ineens een tekort in de wereld.' Hij bespeurt nu al meer vraag vanuit Europa. 'Ik ben een concurrent van de Nederlandse en Belgische boer', weet hij terwijl hij antwoordt op de vraag of er in Europa geen goed rundvlees is. 'De aantallen vinden we hier niet. We slachten 80.000 dieren per jaar in Uruguay onder SKAL-normen, allemaal van dezelfde kwaliteit.'

Het gaat om jonge Herefordossen tussen 21 en 24 maanden. 'Het is duurder vlees, maar de kwaliteit is superuniform. De variatie in kwaliteit is 3 tot 4 procent. In Nederland loopt dat op tot 50 procent.' Al-

leen de dikbillen benaderen het kwaliteitsniveau van het magere en malse vlees. 'Maar dat is veel te duur', geeft Van Messel met een voorbeeld aan. 'Een in mootjes geportioneerde entrecote, klaar voor de pan, doet bij ons 12 tot 13 euro kilo, een dikbil kost het dubbele.' Als extra kwaliteit noemt de importeur het rijpen. 'Het vlees is 18 dagen onderweg met de boot, vacuüm verpakt bij nul graden. In die tijd kan het rijpen en dat geeft veel meer malsheid.' Een kleine boer heeft 1000 hectare land en bedrijft een oerveeteelt, beschrijft Van Messel: grasrantsoenen zonder bijvoeding. Naast de Herefords zijn het de Angus, Zebu's, Nelores en Brahma's die de pampa's afgrazen. 'Je moet de natuur volgen in je product. En dat verschil in ras maakt niet uit. Je bent wat je eet, dat geldt ook voor rundvee.'

Jack van Messel: 'Ik ben een concurrent van de Nederlandse en Belgische boer'

door een marktgerichte bril bekeken gaat worden, los van de premies.

Meest uit Brazilië

Van alle import nemen Argentinië, Brazilië en Uruguay de grootste hap voor hun rekening. Vooral Brazilië is een land met groeipotentie. Zij hebben de technische resultaten en genetica van de

Tabel 1 – Import vlees (kip, rund, varken) uit Zuid-Amerika in de verschillende Europese landen in 2003 (bron: Eurostat)

land	tonnen	land	tonnen
EU-25	520.349	Polen	1.128
Duitsland	139.058	Hongarije	1.027
Nederland	111.296	Slowakije	900
Groot-Brittannië	88.691	Finland	722
Spanje	62.270	Griekenland	535
Italië	44.875	Slovenië	413
België	20.036	Oostenrijk	296
Tsjechië	18.988	Letland	102
Frankrijk	13.996	Luxemburg	57
Zweden	5.476	Malta	25
Portugal	4.453	Litouwen	6
Ierland	4.219	Estland	1
Denemarken	1.799	Cyprus	—

vleesveehouderij de laatste jaren sterk verbeterd waardoor er meer export mogelijk is. Het vlees uit Argentinië vindt vooral in Duitsland rijkelijk afzet, weet Deblitz. 'Argentinië heeft bij ons een marktaandeel van twintig procent, maar dat is al jaren zo.' Hij praat vooral over het zogenaamde gequoteerde Hilton Beef waarvan de luxere delen zoals haas, entrecote en lende afzet vinden. Hiernaast groeit gestaag ook de invoer van gekoeld uitgebeend vlees tegen betaling van het volledig douanerecht. De redenen zijn echter gelijk, geeft Deblitz aan. 'Het vlees is goedkoop. Het zijn vooral landen waarbij grote oppervlakten gras voorhanden zijn. Daarmee kunnen ze tegen lage kosten produceren.' Toch ziet hij ook in Zuid-Amerika beperkingen komen. De politieke instabiliteit in Argentinië is een behoorlijk minpunt terwijl er van andere landbouw takken, zoals akkerbouw, concurrentie is voor het grondgebruik. Daarnaast neemt in Brazilië de binnenlandse consumptie toe. 'Bij het toenemen van de welvaart wordt er ook meer vlees gekocht. Zo verdwijnt van elke verdiende euro ook weer een gedeelte bij de binnenlandse productie, de netto-export neemt af.' Daarnaast geeft Deblitz aan dat teelttechnisch de expansie stopt. 'Zo zie je bijvoorbeeld dat ze in Brazilië kampen met roest in de soja, daarmee worden toch de productiekosten hoger. Zo gaat dat met de productie van vlees ook. Je kunt niet eeuwig meer produceren tegen een zeer lage kostprijs.'

Alice Bootj

Kostprijs rundvlees tussen 1 en 2 euro per kilo

De kostprijs van rundvlees uit Zuid-Amerika ligt rond 1,50 euro per kilo geslacht gewicht. Vooral in Argentinië en Uruguay zijn de kosten laag, tussen 1 en 1,50 euro. In Brazilië ligt de kostprijs met 2 euro per kilo iets hoger, zo blijkt uit cijfers van IFCN over 2003. Ter vergelijking: in West-Europa ligt de kostprijs op meer dan 4 euro. De omstandigheden voor het houden van vleesvee zijn ideaal in Zuid-Amerika. Het klimaat is zacht en de vele wei-

landen maken afmesten goedkoop. De grond kost tussen 400 en 1500 euro per hectare. De bedrijven zijn groot en structureel goed georganiseerd. In de vergelijking van IFCN varieert de bedrijfsgrootte tussen 180 tot 2700 dieren waarbij er altijd een combinatie is van zoogkoeienhouderij en afmesten. Daarbij vormen ossen de basis van de vleesproductie.